

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jana Passera a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **HOLUŠA, s. r. o. v likvidaci**, se sídlem K. Svobody 81, Ostrava-Plesná, zastoupeného JUDr. Alexandrem Királyem, Ph. D., advokátem se sídlem Ludvíka Podéště 1883, Ostrava-Poruba, proti žalovanému: **Generální finanční ředitelství**, se sídlem Lazarská 15/7, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 4. 2012, čj. 5158/12-3310-010044, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 1. 2013, čj. 22 Af 133/2012 – 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovenému advokátovi žalobce JUDr. Alexandru Királymu, Ph. D., **se p ř i z n á v á** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 4114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1. Rozhodnutím ze dne 21. 11. 2011, čj. 6976/11-1401-801203, Finanční ředitelství v Ostravě zastavilo řízení o žádosti žalobce o prominutí daně z převodu nemovitostí ve

výši 64 990 Kč podle § 106 odst. 1 písm. e) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů.

2. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 6. 4. 2012, čj. 5158/12-3310-010044.

II.

3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který usnesením ze dne 31. 10. 2012, čj. 10 Af 37/2012 – 13, postoupil věc k vyřízení Krajskému soudu v Ostravě. Žalobce brojil proti tomuto rozhodnutí kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 29. 3. 2013, čj. 8 As 127/2012 – 38 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

4. Krajský soud v Ostravě odmítl žalobu jako opožděnou usnesením ze dne 10. 1. 2013, čj. 22 Af 133/2012 – 20.

5. Krajský soud zjistil, že rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno dne 11. 4. 2012, dvouměsíční lhůta pro podání žaloby tedy plynula do 11. 6. 2012. Dne 6. 6. 2012 žalobce podal žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce. Krajský soud vyhověl těmto žádostem usnesením ze dne 18. 9. 2012, čj. 5 Na 8/2012 – 20, které nabylo právní moci dne 20. 9. 2012. Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného tedy neběžela ode dne 6. 6. 2012 do 20. 9. 2012 (viz § 35 odst. 8 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobci „zbylo“ k podání žaloby ode dne 6. 6. 2012 pět dnů, lhůta k podání žaloby marně uplynula dne 25. 9. 2012, který připadl na úterý. Žalobce podal žalobu elektronicky až dne 1. 10. 2012, krajský soud ji proto odmítl jako opožděnou podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

III.

6. Žalobce (stěžovatel) brojil proti usnesení krajského soudu kasační stížností.

7. Podle stěžovatele bylo napadené usnesení nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů kvůli „*neposouzení právních otázek soudem*“. Stěžovatel dále připomněl, že § 35 odst. 8 s. ř. s. je kogentní a prodlužuje zákonnou dvouměsíční lhůtu k podání žaloby. Žádost o osvobození od soudního poplatku musí být projednána přednostně, krajský soud měl proto rozhodnout o žádosti žalobce bez zbytečného odkladu.

8. Stěžovatel byl přesvědčen, že podal žalobu včas. Podotkl, že rozhodnutí žalovaného mu nebylo doručeno dne 11. 4. 2012, nýbrž později. Žalovaný tak byl zvýhodněn oproti těm, „*u kterých soud má lhůtu pro podání perfektní žaloby za bez výhrad respektovanou*“, a soud založil mezi subjekty nepřípustnou nerovnost.

9. Stěžovatel dále připomněl, že právní moc napadeného usnesení závisí nejenom na datu, kdy bylo doručeno stěžovateli, nýbrž také na datu, kdy bylo doručeno jemu ustanovenému zástupci. Z § 35 odst. 8 s. ř. s. je zřejmé, že lhůta pro podání žaloby neuplynula před podáním žádosti o osvobození od soudního poplatku.

10. Krajský soud měl přihlédnout k tomu, že stěžovatel podal proti usnesení Městského soudu v Praze čj. 10 Af 37/2012 – 13, jímž byla věc postoupena krajskému soudu, kasační stížnost, o které Nejvyšší správní soud zatím nerozhodl. Napadené usnesení je svévolné a v rozporu s kogentní úpravou jednoduchého práva (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 10. 10. 2002, sp. zn. III. ÚS 74/02, či ze dne 3. 7. 2003, sp. zn. III. ÚS 737/02).

IV.

11. Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

V.

12. Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

13. Kasační stížnost není důvodná.

14. Předně Nejvyšší správní soud připomíná, že krajský soud žalobu odmítl a věc meritorně neposuzoval. Zdejší soud proto může přezkoumat napadené usnesení pouze v tom směru, zda byly pro takový postup dány zákonem stanovené důvody a podmínky.

15. Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. platí, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem. V posuzované věci bylo rozhodnutí žalovaného doručeno stěžovateli dne 11. 4. 2012. Tato skutečnost nesporně vyplývá z doručky, která je založena ve spise krajského soudu na č. listu 17. Ačkoliv stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že rozhodnutí žalovaného mu bylo doručeno později, jeho tvrzení zůstalo ve zcela obecné rovině, protože jej blíže neupřesnil a nepodpořil žádnými důkazy. Stejně tak nebylo zřejmé, proč by tato skutečnost měla založit „nepřípustnou nerovnost mezi subjekty“. Zdejší soud se proto nemohl touto námitkou blíže zabývat a v dalších úvahách považoval za prokázané, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 11. 4. 2012. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného by proto uplynula dne 11. 6. 2012.

16. Ze spisu krajského soudu vedeného pod sp. zn. 5 Na 8/2012 však vyplývá, že dne 6. 6. 2012 stěžovatel podal u krajského soudu žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení o žalobě, kterou stěžovatel zamýšlel podat proti rozhodnutí žalovaného. Usnesením ze dne 18. 9. 2012, čj. 5 Na 8/2012 – 20, krajský soud přiznal stěžovateli osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu a ustanovil stěžovateli zástupce z řad advokátů JUDr. Alexandra Királyho, Ph. D. Toto rozhodnutí bylo doručeno ustanovenému zástupci dne 18. 9. 2012 a stěžovateli dne 20. 9. 2012. Právní moci proto nabylo dne 20. 9. 2012 (§ 54 odst. 5 ve spojení s § 55 odst. 3 a 5 s. ř. s.). Není zřejmé, proč v této souvislosti stěžovatel podotkl, že právní moc napadeného rozhodnutí odvisí od data doručení stěžovateli i od data doručení ustanovenému zástupci. Krajský soud správně vycházel z předpokladu, že napadené usnesení nabylo právní moci dne, kdy bylo doručeno jak stěžovateli, tak ustanovenému zástupci, tj. dne 20. 9. 2012.

17. Z § 35 odst. 8 vyplývá, že lhůta pro podání návrhu na zahájení řízení neběží po dobu od podání žádosti o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní. V posuzované věci tedy lhůta pro podání žaloby neběžela v době od 6. 6. 2012 do 20. 9. 2012. Dne 6. 6. 2012 zbývalo do uplynutí dvouměsíční lhůty k podání žaloby 6 dní (6. 6. až 11. 6. 2012 včetně). Rozběhla-li se lhůta znovu po nabytí právní moci usnesení o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce, tj. dne 21. 9. 2012, uplynula v úterý dne 26. 9. 2012. Stěžovatel podal žalobu dne 1. 10. 2012, krajský soud proto správně uzavřel, že byla podána opožděně.

18. V napadeném usnesení krajský soud dostatečně popsal shora uvedené procesní okolnosti posuzovaného případu. Z nich plynoucí závěry srozumitelně a logicky vysvětlil a opřel je o příslušná zákonná ustanovení. Považoval-li tedy stěžovatel napadené usnesení za nepřezkoumatelné kvůli nedostatku odůvodnění odmítnutí žaloby, zdejší soud mu nemohl přisvědčit. Rozhodnutí plně obstálo z hlediska nároků kladených na přezkoumatelnost soudních rozhodnutí.

19. Zdejší soud podotýká, že by stěžovateli nemohl přisvědčit ani tehdy, pokud by spatřoval nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu v nevypořádání žalobních námitek. Shledal-li krajský soud, že žaloba je opožděná, nemohl ji připustit k věcnému přezkumu a věc meritorně posuzovat. Namísto naopak bylo žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

20. K námitce stěžovatele, že krajský soud měl přihlédnout k podání kasační stížnosti proti usnesení, jímž mu byla věc postoupena, zdejší soud uvádí, že kasační stížnost je mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí krajského soudu, které je v právní moci (§ 102 s. ř. s.). Na toto rozhodnutí je proto třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud Nejvyšší správní soud případně nevysloví opak. Ani soudní řád správní neukládá soudu v případě podání kasační stížnosti povinnost vyčkat, jak bude vyřízena, a řízení přerušit (*a contrario* § 48 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Krajský soud proto postupoval správně, pokud respektoval usnesení městského soudu čj. 10 Af 37/2012 – 13, kterým mu byla věc postoupena, a ve věci rozhodl usnesením čj. 22 Af 133/2012 – 20. Nadto je třeba podotknout, že zdejší soud kasační stížnost proti usnesení o postoupení věci krajskému soudu zamítl (viz rozsudek čj. 8 As 127/2012 – 38).

21. Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že námitka stěžovatele vztahující se k povinnosti soudu přednostně rozhodnout o návrhu na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce spadá do řízení o těchto návrzích, nikoliv do řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného, resp. do řízení o kasační stížnosti. V tomto směru však zdejší soud nad rámec nutného odůvodnění uvádí, že řízení o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce ve věci sp. zn. 5 Na 8/2012 bylo zahájeno dne 6. 6. 2012 a pravomocně skončeno dne 20. 9. 2012 (viz výše). Trvalo-li tedy toto řízení cca tři a půl měsíce, je nepochybné, že krajský soud rozhodoval o věci přednostně.

22. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé bez zbytečného odkladu, nerozhodoval již samostatně o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

23. Nejvyšší správní soud neshledal napadené usnesení krajského soudu nezákonným ani nepřezkoumatelným, proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

24. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

25. Usnesením krajského soudu ze dne 18. 9. 2012, čj. 5 Na 8/2012 – 20, byl stěžovateli ustanoven zástupcem advokát JUDr. Alexander Király, Ph. D., který zastupoval stěžovatele i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený advokát podal dvakrát v řízení o kasační stížnosti vyúčtování za poskytnuté úkony právních služeb podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Požadoval odměnu za dva úkony právní služby po 2100 Kč (převzetí a příprava zastoupení a podání kasační stížnosti) a za jeden „půl úkon“ právní služby ve výši 1050 Kč (podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti) a náhradu hotových výdajů v celkové výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti) učiněný po 1. 1. 2013 ve výši 3100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) a 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2013] a náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby podle § 13 odst. 3 též vyhlášky, celkem tedy 3400 Kč. Zdejší soud nemohl přiznat ustanovenému advokátovi odměnu za převzetí a přípravu zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb podle § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu, protože zástupce byl stěžovateli ustanoven krajským soudem. Soud nepřiznal zástupci ani odměnu za první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, protože ustanovený zástupce převzal věc již v řízení před krajským soudem, který jej ustanovil. Zástupce proto musel být s věcí náležitě seznámen. Zdejší soud nepřiznal ustanovenému zástupci odměnu ani za úkon právní služby spočívající v podání samostatného návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, protože tento návrh mohl být nepochybně vznesen již v kasační stížnosti (viz např. rozsudek ze dne 29. 8. 2011, čj. 8 As 57/2011 – 77). Výslednou částku 3400 Kč soud zvýšil podle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 714 Kč připadající na náhradu daně z přidané hodnoty, kterou je ustanovený advokát povinen odvést z odměny za zastupování jako plátce daně z přidané hodnoty. Částka v celkové výši 4114 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 21. března 2013

JUDr. Jan Passer
předseda senátu